

Bratislavská deklarace předsedů vlád zemí Visegrádské skupiny pro silnější Společnou bezpečnostní a obrannou politiku (SBOP) EU

1. My, předsedové vlád České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska, si uvědomujeme význam zasedání Evropské rady v červnu 2015 a znovu potvrzujeme své odhodlání posilovat schopnost EU reagovat na rychle se vyvíjející globální i evropské bezpečnostní prostředí. EU musí být schopna zvládat výzvy, jež před ní stojí, a určovat globální agendu.
2. Nadcházející zasedání Evropské rady je příležitostí ke zhodnocení plnění závěrů Evropské rady z prosince 2013 a k přípravě účinných a realizovatelných kroků k dosažení upraveného souboru ambiciózních, leč realistických cílů. Dále by Evropská rada měla demonstrovat politické odhodlání Evropské unie převzít větší díl odpovědnosti, posílit svou celkovou bezpečnost a znovu potvrdit snahu stát se celosvětovým hráčem.
3. Bezpečnostní prostředí v Evropě je dynamické a nepředvídatelné a v bezprostředním sousedství Evropské unie i za ním existují rostoucí hrozby. Na východě Evropy více než rok po nezákonné anexi Krymu Rusko i nadále porušuje mezinárodní právo, podkopává suverenitu a územní celistvost Ukrajiny a představuje závažnou výzvu pro Evropskou unii a evropskou bezpečnost založenou na uznávaných normách a institucích. Na jihu se nyní od severní Afriky přes Africký roh až k Iráku a Jemenu rozkládá pásmo slabých a destabilizovaných států, což vytváří prostředí přispívající ke vzniku takových problémů, jako jsou bezprecedentní migrační vlny. V tomto kontextu zdůrazňujeme nezbytnost vyváženého a inkluzivního přístupu, který se zaměří na všechny hrozby a výzvy, jimž Evropská unie čelí jak na Východě, tak na Jihu.
4. Naléhavost a složitost těchto výzev vyžaduje, aby EU postupovala jednotně a solidárně na základě společné strategické vize. Země Visegrádské skupiny jsou připraveny převzít svůj díl odpovědnosti za evropskou bezpečnost jako celek a sehrát aktivní úlohu v řešení problémů jak ve východním, tak i jižním sousedství EU. Země skupiny V4 se plně staví za silnější a soudržnější bezpečnostní a obrannou politiku Evropské unie, mimo jiné prostřednictvím zvýšené regionální bezpečnostní a obranné spolupráce. Z několika úspěšných společných projektů vyzdvihujeme vytvoření visegrádského bojového uskupení EU, které bude v pohotovosti v první polovině roku 2016.
5. Budoucí kurs SBOP by měl být vystavěn na dosažitelných řešeních s konkrétními způsoby a prostředky nutnými k jejich naplňování. Proto podporujeme vypracování nové Evropské bezpečnostní strategie týkající se zahraničně-politických a bezpečnostní otázek do konce první poloviny roku 2016. SBOP by měla i nadále tvořit klíčový prvek této strategie. Tento dokument by měl propojit snahy Evropské unie s nástroji potřebnými k jejich naplňování. Při posilování propojení mezi vnější a vnitřní bezpečností je třeba větší synergie mezi SBOP a oblastí svobody, bezpečnosti a práva. Účinná koordinace různých politik Evropské unie a zvýšená spolupráce EU s partnery je i nadále nepostradatelnou výhodou při zdolávání

současných a nově vznikajících horizontálních problémů, jako jsou hybridní hrozby, terorismus, organizovaný zločin, zahraniční bojovníci a ilegální migrace, zajištění hranic, energetická bezpečnost a kybernetická bezpečnost.

6. Členské státy by se měly plně a transparentně zapojit do celkového procesu reflexe a přípravy dokumentu s cílem vytvořit silný pocit zapojení. Státy Visegrádské skupiny i nadále zachovávají úzkou spolupráci v průběhu nastávajícího strategického přehodnocování.
7. Udržitelnost evropské bezpečnostní architektury ve velké míře závisí na bezpečném a stabilním okolí. Budeme proto i nadále podporovat politické svazky, bezpečnostní dialog a praktickou spolupráci v rámci SBOP, jakož i ekonomickou integraci partnerských zemí, zejména těch zapojených do Východního partnerství, zemí západního Balkánu jakož i Unie pro Středomoří.
8. Znovu potvrzujeme význam a důležitost vojenských i civilních složek souboru opatření v rámci krizového řízení EU. Spojení mezi bezpečností a rozvojem je základním principem komplexního přístupu EU k vnějším konfliktům a krizovému řízení. S cílem posílit tuto koncepci a odstranit nedostatky v současných reakcích Evropské unie podporujeme konzistentní, geograficky vyváženou a účinnou implementaci iniciativy “Vycvič a vyzbroj (Train and Equip)”, založenou na nedávném společném sdělení nazvaném “Budování schopností na podporu bezpečnosti a rozvoje”.
9. Ve snaze maximalizovat dopad, účinnost a důsledné uplatňování úlohy EU v krizovém řízení potvrzujeme svou připravenost aktivně přispívat ke strategickému rámci v celé EU pro reformu bezpečnostního sektoru (Security Sector Reform, SSR) od poloviny roku 2016. Země V4 mají značné zkušenosti z úspěšných reforem a euroatlantické integrace. Uvědomujeme si, že specifický přístup v rámci SSR má i nadále zásadní význam pro zvyšování stability a odolnosti partnerských zemí, a zdůrazňujeme, že tento projekt by měl být otevřen všem významným partnerům z Jihu i Východu. Považujeme ho za důležitý nástroj v souboru opatření EU při předcházení a zvládnutí krizí.
10. Voláme po dalším posilování vztahů mezi EU a NATO. Synergie, komplementarita a plné využívání spolupráce EU a NATO má zásadní význam. Podporujeme pokračující úsilí o zlepšování praktické spolupráce v boji proti hrozbě hybridní války, včetně včasného varování, výměny informací, strategické komunikace a kybernetická bezpečnosti. Zároveň voláme po dosažení pokroku při harmonizaci rozvoje obranných schopností mezi oběma organizacemi. S ohledem na zhoršující se bezpečnostní situaci v evropském sousedství nabývá před varšavským summitem NATO na významu zabezpečení transatlantického spolenectví, partnerství a solidarity.
11. S ohledem na další rozvoj obranných schopností podporujeme aktivity Komise ve výzkumu v oblasti SBOP a podporujeme Evropskou obrannou agenturu (EDA) a Komisi v jejich snahách o podporu malého a středního podnikání (SME) prostřednictvím nástrojů a fondů EU a podporou přístupu těchto subjektů k dodavatelským řetězcům. Připomínáme, že je nutné vytvářet podmínky, za nichž se mohou členské státy účastnit restrukturalizace evropského obranného sektoru a za nichž mohou převzít svůj podíl v tomto procesu.

12. Vyzýváme Evropskou radu, aby se i nadále důsledně věnovala bezpečnostním a obranným otázkám a hodnotila dosažený pokrok a aby dále a pravidelně poskytovala politické vedení v této oblasti.